

ΤΑ ΑΘΑΝΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Λευίε ΚΟΠΕΡΦΙΑΝΤ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— "Όλα τελείωσαν πειά, είπεν ή κ. Μάρκλεχαμ τεντώνοντας τ' αυτιά της. "Ο άγαπητός μας δόκτωρ υπέγραψε, ή διαθήκη σφραγίστηκε κι' έτσι έχει τώρα το μυαλό του γαλήνιο. Τό άξιζε όμως αυτό! Τί χαρακτήρ! "Αννι, θησαυρέ μου, πάω στο γραφείο για να διαβάσω την έφημερίδα μου, γιατί είμαι πολύ δυστυχισμένη άμα δέν μαθαίνω τά νέα. Μίς Τρότγουντ, κύριε Ντάβυ, έλάτε λοιπόν στο γραφείο.

Πρόσεξα στο σκοτάδι τόν κ. Ντίκ, ό οποίος έκλεινε τó σουγιά του, τή στιγμή πού βγαίναμε από τó δωμάτιο για να πάμε στο γραφείο.

Βρήκαμε τόν δόκτορα καθισμένον στο τραπέζι του άνάμεσα στα βιβλία του με τó κεφάλι του άκουμπισμένο στο χέρι του. Η "Αννι, χλωμή και τρέμοντας, μπήκε άθόρυβα μέσα στηριγμένη στο μπράτσο του κ. Ντίκ. Με τó έλεύθερο χέρι του, ό κ. Ντίκ άγγιζε τόν ώμο τόν δόκτορα, ό οποίος σηκώσε τó κεφάλι του με ύφος άφρημένο. Τότε ή "Αννι γονάτισε μπροστά του, και με τά χέρια ίκετευτικά άπλωμένα, κύτταξε τόν σύζυγό της με μία έκφρασι άπερίγραπτη. Μόλις τó ειδε αυτό, ή κ. Μάρκλεχαμ άφησε τήν έφημερίδα της να πέση κάτω με μία άπεραντη έκπληξι.

— "Αννι, φώναξε ό δόκτωρ, έσύ, παιδί μου, γονατιστή μπροστά μου;

— Ναι, άπάντησε εκείνη, και παρακαλώ όσους είν' έδώ να μή φύγουν. Ω σύζυγέ μου, πατέρα μου, άς λύσουμε αυτή τή μακρυά σιωπή! "Ας μάθουμε επιτέλους κ' οι δυό τί είν' αυτό πού ώρθώθηκε μεταξύ μας!

Τή στιγμή εκείνη, ή κ. Μάρκλεχαμ φουσκωμένη από μητρική περηφάνεια και άγανάκτησι, φώναξε:

— "Αννι! Σήκω άμέσως και μή ντροπιάζης τούς δικούς σου με τέτοιους έξευτελισμούς.

— Μαμά, τής άπάντησε ή κόρη της, τά λόγια σου είνε περιττά. Άπευθύνομαι στον σύζυγό μου και δέν έχεις έσύ καμμιά σχέση με τά ιδιαίτερα μας...

— Δέν έχω καμμιά σχέση; φώναξε ή κ. Μάρκλεχαμ. Έγώ, ή μητέρα σου; Αυτό τó παιδι έχασε σίγουρα τó μυαλό του! Ένα ποτήρι νερό, σάς παρακαλώ.

Μά είμαστε όλοι τόσο άπασχολημένοι με τόν δόκτορα και με τήν σύζυγό του, ώστε δέν δώσαμε καμμιά προσοχή στα τελευταία λόγια της.

— "Αννι, είπεν ό δόκτωρ άκουμπώντας τά χέρια του στα μάλλια της συζύγου του με τρυφερότητα, ό,τι κι' άν συμβαίη στις συζυγικές μας σχέσεις, τó λάθος είνε δικό μου. Άλλά τίποτε δέν μετεβλήθη μεταξύ μας. Η άγάπη μου, ό θαυμασμός μου, ό σεβασμός μου δέν άλλαξαν καθόλου. Θέλησα να σε κάνω εύτυχισμένη. Σήκω, "Αννι, σε παρακαλώ.

Μά εκείνη δέν σηκώθηκε. Άφού τόν κύτταξε μία στιγμή, σφίχτηκε στα πόδια του, άκούμπησε κατόπιν τó ένα της χέρι στο γόνατο του δόκτορος και, άκουμπώντας έπειτα σ' αυτό τó κεφάλι της, είπε:

— "Όλα τά αισθήματα πού ένοιωσα από τότε πού παντρεύτηκα, θα τά έκθέσω μπροστά σε όλους σας. Δέν θα κρατήσω τίποτε κρυφό...

— "Αννι, παιδί μου, τήν διέκοψε με γλυκύτητα ό δόκτωρ. Ποτέ δέν άμφέβαλλα για σένα. "Όχι, δέν είνε άνάγκη να πής τίποτε, άγαπημένη μου...

— "Όχι, είπε με τόν ίδιο τόνο ή "Αννι, είν' άνάγκη ν' άνοιξω όλη τήν καρδιά μου. "Όταν ήμουν πολύ νέα, όταν ήμουν άκόμα ένα κοριτσάκι, είχα ένα δάσκαλο, ένα φίλο του πατέρα μου, πού μου δίδαξε μ' ύπομονή τις πρώτες μου γνώσεις... Η άνάμνησις του συνδέεται πάντοτε με ό,τι έμαθα και μου είνε άγαπητή... Αυτός έβαλε στη διάνοιά μου τούς πρώτους της θησαυρούς κι' άποτύπωσε σ' αυτή τήν σφραγίδα του πνεύματός του. Μεγάλωσα, μά ή εύγνωμοσύνη μου προς αυτόν έμεινε ή ίδια. Ημουν περήφανη για τó ένδιαφέρον πού μου έδειχνε κι' ένοιωθα γι' αυτόν μια άφοσίωσι βαθειά και τρυφερή. Τόν θεωρούσα — δέν ξέρω πώς να τó εκφράσω αυτό — σαν πατέρα και σαν οδηγό, σαν κάποιον στον όποιο

θα μπορούσα να έμπιστευθώ τά πάντα με κάθε σιγουράδα τή στιγμή πού θ' άμφέβαλλα για όλο τόν κόσμο. Κι' ό άνθρωπος αυτός ήταν ό δόκτωρ Στρόνγκ. Ξέρεις, μαμά, πόσο ήμουν νέα και άπειρη, όταν εξαφνα με πληροφόρησε ότι ό δόκτωρ Στρόνγκ έπιθυμούσε να με παντρευτή.

— Αυτό είν' ένα γεγονός πού τó διηγήθηκε περισσότερες από πενήντα φορές στα πρόσωπα πού είνε αυτή τή στιγμή έδώ, είπεν ή κ. Μάρκλεχαμ.

— Για τήν άγάπη του Θεού, σώπα, κυρά μου, και μην ξαναμιλήσης ποτέ πειά! μουρμούρισε ή θεία μου.

— Αυτό ήταν για μένα τόσο άπροσδόκητο, μου φαινόταν σαν μία τόσο μεγάλη μεταβολή, εξακολούθησε ή "Αννι στον ίδιο τόνο, ώστε ταραχτηκα έξαιρετικά. Ημουν πολύ νέα άκόμα, όταν είδα με μία όφι τόσο καινούργια αυτόν πού κύταζα ως τότε με τόσο σεβασμό. Μου φαίνεται ότι ένοιωσα στην άρχή λύπη. Μά ήμουν περήφανη πού με εύρισκε άξιά του και ό γάμος μας έγινε.

— Στην έκκλησία του Άγίου Άλβέρτου, στο Καντέρμπουρ, είπεν ή κ. Μάρκλεχαμ.

— Μπά πού να τήν πιάση πανούκλα! μουρμούρισε ή θεία μου. Αυτή ή γυναίκα δέν έννοεί να καθήση ήσυχη.

— Δέν συλλογίζομαι καθόλου, συνέχισε ή "Αννι, τής όποιας τó πρόσωπο κοκκίνισε, τά ύλικά όφέλη πού ό γάμος αυτός παρουσίαζε για μένα. Δέν υπήρχε θέσις στη νεανική καρδιά μου για σκέψεις τόσο ταπεινές. Μαμά, επιτρέψατέ μου να πώ πως έσύ πρώτη μ' έκανες να καταλάβω ότι μπορούσαν οι άλλοι άνθρωποι να προσβάλουν τόν σύζυγό μου κι' έμένα με μία τέτοια σκληρή ύποψία!

— Έγώ; φώναξε ή κ. Μάρκλεχαμ.

— Ναι, έσύ, βρωμογύναικο! μουρμούρισε ή θεία μου.

— Αυτό ήταν ή πρώτη θλίψις της νέας μου ζωής, συνέχισε ή "Αννι. Αυτή ήταν ή άφορμή όλων των ώρων της θλίψεως πού γνώρισα από τότε. Αυτές ή ώρες έγιναν κατόπιν περισσότερες άπ' όσες μπορείτε να φανταστήτε — μά όχι, μεγαλόψυχε φίλε μου, για τó λόγο πού ύποθέτετε, γιατί στην καρδιά μου δέν υπήρχε σκέψις, άνάμνησις, έλπίδα πού να συνδέεται με σένα.

Ένωσε τά χέρια της, ύψωσε τά μάτια της και μου φάνηκε εκείνη τή στιγμή ώραία και άγνή σαν άγγελος.

— Η μαμά δέν μπορεί να κατηγορηθή ότι σου ζήτησε ποτέ τίποτε για τόν έαυτό της και οι σκοποί της, είμαι βέβαιη γι' αυτό, δέν αξίζουν καμμιά έπίκρισι. Μά όταν είδα πως τόσες ένοχλητικές αιτήσεις σου γινόντουσαν έν δνόματί μου, όταν είδα σε ποιο σημείο δειχνόσουν γενναιοδωρος, συναισθάνθηκα τότε ότι έδινα άφορμή στη φριχτή ύποψία πως σου πουλάω τήν άγάπη μου, και αυτό τó αίσθημα με πλημμύρισε σαν μία μεγάλη ντροπή, τήν όποια σε άνάγκαζα να συμμερίζεσαι και σύ. Δέν μπορώ να σου πώ, ή μαμά δέν μπορεί να φαντασθή ποιά δοκιμασία ήταν για μένα τó να βασανίζωμαι άπ' τó θάρος αυτής της ύποψίας, ένω μέσα στο θάθος της καρδιάς μου ήξερα ότι ό γάμος μου είχε στεφανώσει μια άγάπη πού άποτελεί τήν τιμή της ζωής μου.

— Νά, φώναξε ή κ. Μάρκλεχαμ, με τά μάτια της πλημμυρισμένα δάκρυα, τί κερδίζει όταν αφιερώνεται στους δικούς του! Καλύτερα να ήμουν μια σκύλα παρά μητέρα!

— Σου τó εύχομαι με όλη μου τήν καρδιά! μουρμούρισε ή θεία μου.

— Και τώρα έρχομαι στον εξαδέλφό μου Τζάκ Μάλντον, για τόν όποιο ή μητέρα μου έδειξε τόσο ένδιαφέρον. Ένοιωθα γι' αυτόν (ή "Αννι πρόφερε τά λόγια αυτά με σιγαλή φωνή μά χωρίς διαταγμό) μεγάλη στοργή. Παίζαμε μαζί τούς έρωτευμένους όταν είμαστε παιδιά. "Αν ή περιστάσεις ήσαν διαφορετικές, πιθανόν να έπειθα τόν έαυτό μου ότι τόν άγαπούσα και να τόν παντρευόμουν για τή δυστυχία μου. Γιατί δέν υπάρχει άνομοιότης σοβαρώτερη μεταξύ δύο συζύγων από τούς αντίθετους χαρακτήρες και τ' αντίθετα γύστα. "Ο εξαδέλφος μου κι' έγώ δέν είχαμε τίποτε τó κοινό. Είνε καιρός πού τó ανακάλυψα αυτό. Κι' άν άκόμα δέν χρωστούσα τίποτε άλλο στον σύζυγό μου, θα του ήμουν

εϋγνώμων γιατί μ' έσωσε από έναν ένδεχομένο γάμο με τον εξάδελφό μου.

Στεκόταν ακίνητη μπροστά στον σύζυγό της και μιλούσε. μ' ένα πάθος που με πλημμύριζε από συγκίνηση.

— "Όταν ο Τζακ Μάλντον περίμενε την βοήθειά σου, φίλε μου, που του την παραχώρησες τόσο μεγαλόψυχα εξ αιτίας μου κ' υπέφερα τόσο για τον ενδιάμεσο ρόλο που μ' έβαζαν να παίζω, εύρισκα ότι το καλύτερο που θα είχε να κάνει, θα ήταν να τ'α βγάλω μόνος του πέρα. Αυτό θα έκανα εγώ στη θέσι του, με οποιαδήποτε θυσία. Πάντως δεν τον έκρινα πολύ αύστηρά ως την ημέρα που έφυγε για τις 'Ινδίες. Έκείνο το θράδυ μόνο άντελήφθην πώς δεν είχε καρδιά τιμίου ανθρώπου και πώς ήταν άχαριστος, γιατί θέλησε να έρωτοτροπήσει μαζί μου. Συγχρόνως ή δύσπιστη στάσις του απέναντί μου μ' έκανε να καταλάβω για πρώτη φορά τη μαύρη ύποψία από την οποία δηλητηριάστηκε ή ζωή μου από τότε.

— "Υποψία, "Αννι; είπεν ο δόκτωρ. "Όχι, όχι, όχι!

— Μέσα στο πνεύμα σου, φίλε μου, δεν υπήρχε καμμιιά ύποψία, το ξέρω. Ήρθα και σε θρήκα εκείνο το θράδυ για ν' αλαφρύνω την καρδιά μου από την θλίψη που την θάραινε. Μά όταν θέλησα να σου πω, ότι, μέσα στο σπίτι σου, ένας συγγενής μου, του οποίου στάθηκες ευεργέτης, μου είπε λόγια που δεν θάρπρεπε ποτέ να τ'α προφέρη, ακόμα κι' αν ήμουν το αδύνατο και πουλημένο πλάσμα που φανταζόταν, το πνεύμα μου εξεγέρθηκε έναντιον τής ντροπής που θα μου έφερνε αυτή ή αφήγησις και τ'α χείλη μου ξμειναν κλειστά. Από τότε, ποτέ πειά δεν άλλαξα ούτε μιά λέξι μαζί του παρά μόνο όταν ήσουν εσύ μπροστά. Τ'α διαθήματα που έκανες για την πρόοδό του, ο τρόπος με τον οποίο μου ανήγγελλες την έπιτυχία του για να μου κάνης μιά ευχάριστη έκπληξι, όλ' αυτά, καταλαβαίνεις, έκαναν ακόμα πιό θαρύ και πιό οδυνηρύ το μυστικό μου.

Η "Αννι γλύστρησε πάλι στα πόδια του δόκτορος αν και εκείνος προσπάθησε να την έμποδίση, και είπε ύψώνοντας προς αυτόν τ'α θλέμματά της, που ήσαν πλημμυρισμένα από δάκρυα.

— Μή λές τίποτε, φίλε μου, αφήσέ με να μιλήσω ακόμα. Δεν ξέρω αν έκανα καλά ή κακά τότε, μά μου φαίνεται πώς το ίδιο θα έκανα και τώρα αν έπρόκειτο να επαναληφθ' το ίδιο. Δεν μπορείς να φαντασθής πόσο μου φάνηκε σκληρύ, τή στιγμή που σου ήμουν τόσο τρυφερά αφωσιωμένη, ν' ανακαλύπτω πώς υπήρχαν άνθρωποι άροκετά

αύστηροι, που υπέθεταν ότι έκανα έμποριο τής αγάπης μου και ν' αντιλαμβάνωμαι συγχρόνως ότι τ'α γεγονότα έπιβεθαίωναν φαινομενικώς τ'ς ύποψίες τους. "Ημουν πολύ νέα τότε και δεν είχα κανέναν για να με συμβουλεύση. Η μαμά κι' εγώ θρισκόμαστε σε διαρκή διαφωνία σχετικώς με ό,τι σε άφορούσε. "Αν ξμεινα κλεισμένη στον έαυτό μου, αν σου έκρυψα τήν προσβολή που είχα ύποστη, το έκανα αυτό άκριθώς γιατί ένοιωθα για σένα έναν άπέραντο σεβασμό και γιατί τοποθετούσα ψηλότερα απ' όλα τήν εκτίμησί σου.

— "Αννι, είπεν ο δόκτωρ, πόσο ευγενική ψυχή έχεις, αγαπημένο παιδί.

— "Ακόμη μιά λέξι, ω καλύτερε και πιό αγαπημένε φίλε. Απόψε έμαθα τήν αίτία τής μεταβολής που είχε γίνει σε σένα και που με τόση οδύνη τήν είχα άντιληφθ'η. Έμαθα επίσης τήν έκτασι τής έμπιστοσύνης

Η "Αννι γλύστρησε μπροστά στα πόδια του δόκτορος.

πού διατήρησες για μένα, παρ' ὄλη τὴν παρεξήγησί μας. Δὲν ἐλπίζω ὅτι ὄλη ἡ ἀγάπη κι' ὁ σεβασμὸς πού μπορῶ νὰ σοῦ προσφέρω ὡς ἀντάλλαγμα, θὰ μπορέσουν ποτὲ νὰ μὲ κάνουν ἀξία αὐτῆς τῆς ἀνεκτίμητης ἐμπιστοσύνης. Μὰ τώρα πού τὰ ξέρω ὅλα, μπορῶ νὰ ὑψώσω τὰ βλέμματά μου πρὸς τὸ πρόσωπο ἐκεῖνου πού σεβάσθηκα ὡς πατέρα, ἀγάπησα ὡς σύζυγο καὶ τὸν θεώρησα ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλικία ὡς τὸν καλύτερο φίλο, καὶ νὰ δηλώσω ἐπίσημα ὅτι ποτὲ δὲν ἐπιβουλεύτηκα τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πίστι πού τοῦ χρωστάω.

Ἡ Ἄννι, λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ἔρριξε τὰ χέρια τῆς γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ συζύγου τῆς. Ἐκεῖνος ἔσκυψε καὶ τὰ γκριζὰ του μαλλιά μπερδεύτηκαν μὲ τὶς μαῦρες μπούκλες τῆς νέας γυναίκας.

— Φύλαξέ με, ἀπάνω στὴν καρδιά σου, ἀγαπητέ μου σύζυγε, εἶπε. Μὴ μὲ ἀποκρούς... Μὴ σκέφτεσαι, μὴ λές ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ μεταξύ μας, γιατί ἡ μόνη διαφορὰ πού ὑπάρχει εἶνε ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἀτελής, ἐνῶ ἐσὺ εἶσαι τέλειος. Ὡ! σφίξε με στὴν καρδιά σου, ἀγαπητέ μου σύζυγε, γιατί ἡ ἀγάπη μου ἔχει γίνεαι ἀπὸ πέτρα καὶ θὰ θαστάξῃ αἰώνια...

Μία σιωπὴ ἐπακολούθησε... Σὲ λίγο ἡ θεία μου μὲ τράβηξε ἀπ' τὸ μανίκι, ἔκανε τὸ ἴδιο καὶ στὸν κ. Ντίκ καὶ θγήκαμε κ' οἱ τρεῖς ἀθόρυβα ἀπὸ τὸ γραφεῖο.

— Ἔτσι μπῆκε στὴ θέσι τῆς αὐτῆς ἡ περίφημη κ. Μάρκλεχαμ, εἶπεν ἡ θεία μου, καθὼς ξαναγυρίζαμε στὸ σπίτι. Ἀκόμα κι' ἂν δὲν εἶχα ἄλλη αἰτία νὰ εἶμαι χαρούμενη, θὰ ἔφτανε αὐτὴ γιὰ νὰ περάσω μιὰ εὐχάριστη νύχτα.

— Φοβᾶμαι πὼς ἡ κ. Μάρκλεχαμ ταραχτήκε πολὺ! εἶπεν ὁ κ. Ντίκ μὲ συμπόνοια.

— Πῶς! Ἐχεις δὴ ποτὲ κροκόδειλο νὰ ταραζέται; ρώτησε ἡ θεία μου.

— Μὰ μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχω δὴ ποτὲ μου κροκόδειλο, ἀπάντησε δειλὰ ὁ κ. Ντίκ.

— Ἄν δὲν ἦταν αὐτὴ ἡ παληόγρηρα, τίποτε ἀπ' ὄλα αὐτὰ δὲν θὰ συνέβαινε ποτὲ, εἶπε ζωηρὰ ἡ θεία μου. Θὰ ἦταν εὐχῆς ἔργο ν' ἀφήνουν μερικὲς μητέρες τὶς κόρες τους ἡσυχες μετὰ τὸ γάμο τους καὶ νὰ μὴ τοὺς δείχνουν τόση ψευτικὴ ἀγάπη. — Τί σκέφτεσαι, Τρότ;...

Σκεφτόμουν ὅλ' αὐτὰ πού εἶχα ἀκούσει. Μερικὲς φράσεις μου ξαναγύριζαν ἀδιάκοπα στὸ μυαλό... Μὰ εἶχαμε φτάσει πειὰ στὸ σπίτι.

Μπρὸς στὰ πόδια μου τὰ ξερὰ φύλλα ἀπλωνόντουσαν στὸ ἔδαφος, κι' ὁ φθινοπωρινὸς ἄνεμος φυσοῦσε.

XV

Εἶχα ἓνα χρόνο περίπου πού ἤμουν παντρεμένος, ὅταν ἓνα θράδυ, καθὼς ξαναγύριζα ἀπὸ ἓνα περίπατο καὶ συλλογιζόμουν κάποιο βιβλίο πού ἔγραφα τότε, πέρασα μπρὸς ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς κ. Στήρφορθ.

Αὐτὸ μοῦ εἶχε συμβῆ κι' ἄλλες φορές ἀπὸ τὸν καιρὸ πού παντρεύτηκα καὶ κατοικοῦσα ἐκεῖ κοντά. Καὶ κάθε φορὰ πού περνοῦσα ἀπὸ κεῖ, ἔρριχνα μέσα μόνο μιὰ φευγαλέα ματιά καὶ βιάζα συγχρόνως τὸ θῆμα του. Τὸ παρουσιαστικὸ του ἦταν πάντα μελαγχολικὰ θλιβερό. Τὰ κυριώτερα δωμάτια δὲν ἔβλεπαν στὸ δρόμο, καὶ τὰ παληὰ στενὰ παράθυρα πού δὲν ἦσαν ποτὲ εὐχάριστα στὴ θέα, εἶχαν ὕψος πένθιμο μὲ τὰ κατεβασμένα τους στόρια. Δὲν θυμοῦμαι νὰ εἶχα δὴ ποτὲ σ' αὐτὰ φῶς. Ἄν εἶχα τὴν εὐτυχία νὰ μὴν ξέρω τίποτε γι' αὐτὸ τὸ σπίτι, θὰ μπορούσα ν' ἀφήσω τὴ σκέψι μου ἐλεύθερη νὰ φαντάζεται σχετικῶς ὅ,τι ἤθελε.

Μὰ ἐπειδὴ ἤξερα, καὶ πολλὰ μάλιστα, προσπαθοῦσα νὰ τὸ σκέφτωμαι ὅσο τὸ δυνατόν λιγώτερο. Μὰ τὸ μυαλό μου δὲν μπορούσε ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπ' αὐτὸ τόσο γρήγορα ὅσο τὰ θήματά μου καὶ τὸ ἀντίκρουμά του γεννοῦσε κατὰ κανόνα μέσα μου ἓνα σωρὸ σκέψεις.

Ἐκεῖνο τὸ θράδυ προπάντων, καθὼς ἐξακολουθοῦσα τὶς σκέψεις μου, θυθίστηκα σὲ μιὰ θλιβερὴ ὄνειροπόλησι, ὅταν ἐξαφνα μιὰ φωνὴ μ' ἔκανε ν' ἀνασκιρτήσω.

Ἦταν μιὰ γυναικεία φωνή. Γύρισα τὸ κεφάλι μου κι' ἀναγνώρισα τὴ μικρὴ καμαριέρα τῆς κ. Στήρφορθ πού εἶχε ἄλλοτε ἓνα σωρὸ γαλάζιες κορδέλλες στὸ σκουφάκι τῆς. Τὶς εἶχε βγάλει τώρα — γιὰ νὰ εἶνε, φαίνεται, ἄσσορτι μὲ τὸ καινούργιο πένθιμο παρουσιαστικὸ τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὶς εἶχε ἀντικαταστήσει μ' ἓνα πένθιμο φιόγκο ἀπὸ μαῦρο βελούδο.

— Συγγνώμην, κύριε, μοῦ εἶπε. Θὰ εἶχατε τὴν καλωσίην νὰ μπῆτε μέσα γιὰ νὰ μιλήσετε στὴν μὲς Ντήρτλ;

— Ἡ μὲς Ντήρτλ σ' ἔστειλε νὰ μὲ φωνάξῃ;

— Ὁχι ἀπόψε, κύριε, μὰ τὸ ἴδιο εἶνε. Ἡ μὲς Ντήρτλ σᾶς εἶδε νὰ περνάτε χθὲς ἢ προχθὲς καὶ μοῦ εἶπε ἂν σᾶς δῶ νὰ ξαναπεράσετε, νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μπῆτε μέσα γιὰ νὰ

τῆς μιλήσετε.

Γύρισα πίσω καὶ ρώτησα τὴν καμαριέρα τί κάνει ἡ κ. Στήρφορθ. Ἐκεῖνη μοῦ ἀπάντησε πὼς ἡ κυρία τῆς ὑπέφερε κι' ἔμενε συχνὰ κλεισμένη στὴν κάμαρή τῆς.

Ὅταν φτάσαμε στὸ σπίτι, μ' ὠδήγησε στὸν κήπο, ὅπου θρισκόταν ἡ μὲς Ντήρτλ καὶ μ' ἄφησε. Ἡ μὲς Ντήρτλ ἦταν καθισμένη σ' ἓνα πάγκο, στὴν ἄκρη μιᾶς ταράτσας πού ἐδέσποζε τοῦ Λονδίνου.

Ἡ θραδυὰ ἦταν σκοτεινὴ, μὲ μιὰ πελιδνὴ λάμψι στὸν ὀρίζοντα. Βλέποντάς με μακριὰ τὴν ἀπειλητικὴ πολιτεία, ὅπου, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ξεχώριζε ἓνα μνημεῖο μέσα στὸ πένθιμο φῶς, σκέφτηκα ὅτι αὐτὸ τὸ πλαίσιο ταίριαζε στους στοχασμοὺς τῆς φλογερῆς αὐτῆς γυναίκας.

Μὲ εἶδε νὰ προχωρῶ πρὸς τὸ μέρος τῆς καὶ σηκώθηκε νὰ μὲ ὑποδεχθῆ. Ἦταν ἀκόμα πιὸ χλωμὴ καὶ πιὸ ἀδύνατη ἀπὸ τὴν τελευταία μας συνάντησι. Τὰ μάτια τῆς ἔλαμπαν περισσότερο καὶ τὸ σημάδι τῆς παληᾶς πληγῆς στὸ χεῖλος τῆς ἦταν ἀκόμα πιὸ ζωηρό.

Ἡ συνάντησί μας ἦταν ψυχρὴ. Εἶχαμε χωριστὴ τὴν τελευταία φορὰ ὕστερ' ἀπὸ μιὰ σκληρὴ ἀρκετὰ ζωηρὴ καὶ ἡ μὲς Ντήρτλ εἶχε μιὰ περιφρονητικὴ ἔκφρασι πού δὲν ἔκανε τὸν κόπο νὰ τὴν κρύψῃ.

— Μοῦ εἶπαν πὼς θέλετε νὰ μοῦ μιλήσετε! τῆς εἶπα μένοντας ὀρθίος κοντά τῆς μὲ τὸ χέρι στὴ ράχη τοῦ πάγκου, ἂν καὶ κείνη μὲ κάλεσε μ' ἓνα νεῦμα τῆς νὰ καθῆσω.

— Πράγματι, μοῦ ἀπάντησε. Θὰ εἶχατε τὴν καλωσίην νὰ μοῦ πῆτε ἂν ξαναθρέθηκε αὐτὴ ἡ ψαροπούλα, ἢ Ἐμίλυ;

— Ὁχι, τῆς ἀπάντησα.

— Καὶ ὅμως ἔφυγε ἀπὸ τὸν Στήρφορθ... Τὸν ἄφησε...

Εἶδα τὰ λεπτὰ τῆς χεῖλης νὰ σφίγγονται.

— Ἐφυγε; ξαναεἶπα.

— Ναί, τὸν παράτησε, μ' ἀπάντησε ἡ μὲς Ντήρτλ μὲ ἓνα περίεργο χαμόγελο. Ἄν δὲν τὴν ξαναθρέθῃκα ὡς τώρα, ἴσως νὰ μὴ τὴν ξαναθροῦν ποτέ... Ἴσως νάχη πεθάνει...

Ποτέ μου δὲν εἶχα ξαναἰδῆ τέτοια ἔκφρασι θριαμβευτικῆς σκληρότητος, ὡς αὐτὴ πού συνάντησα τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὰ μάτια μου στὸ πρόσωπο τῆς μὲς Ντήρτλ. Ὡστόσο, τῆς ἀπάντησα, κάνοντας πὼς παρεξηγῶ τὰ λόγια τῆς:

— Ὁ θάνατος, πραγματικὰ, εἶνε ἴσως ἡ μεγαλύτερη εὐτυχία πού θὰ μπορούσε νὰ εὐχηθῆ μιὰ ἄλλη γυναίκα στὴν δυστυχισμένη Ἐμίλυ. Εἶμαι εὐτυχῆς πού βλέπω ὅτι ὁ χρόνος σᾶς ἔκανε πιὸ ἐπιεικῆ, μὲς Ντήρτλ.

Δὲν καταδέχτηκε ν' ἀπαντήσῃ στὴν παρατήρησί μου, μὰ εἶπε γυρίζοντας πρὸς ἐμένα μ' ἓνα καινούργιο περιφρονητικὸ γέλιο:

— Οἱ φίλοι αὐτῆς τῆς ἐνάρετης ὅσο καὶ συκοφαντημένης νέας εἶνε καὶ δικοὶ σας. Εἴσθε ὁ πρωταγωνιστὴς των καὶ ὑποστηρίζετε τὰ δίκαιά τους. Θέλετε νὰ σᾶς πῶ τί μάθαμε γι' αὐτήν;

— Βέβαια, ἀπάντησα.

Ἡ μὲς Ντήρτλ σηκώθηκε μ' ἓνα μοχθηρὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη τῆς, ἔκανε μερικὰ θήματα πρὸς ἓνα φράχτη πού χώριζε τὸν καθαυτὸ κήπο ἀπὸ τὸν λαχανόκηπο, καὶ φώναξε ὑψώνοντας τὴ φωνή τῆς: «Ἐλα δῶ!» ὡς νὰ καλοῦσε κάποιο συχαμερὸ ζῶο.

— Φαντάζομαι, κύριε Κόπερφιλντ, ὅτι θ' ἀποφύγετε ἐδῶ κάθε ἐκδήλωσι περιφρονησεως ἢ ὀργῆς, εἶπε γυρίζοντας πρὸς ἐμένα τὸ κεφάλι τῆς.

Κούνησα τὸ κεφάλι μου, χωρὶς νὰ καταλαβαίνω τί ἤθελε νὰ πῆ.

Ξαναφώναξε: «Ἐλα δῶ!» καὶ ξαναγύρισε πρὸς ἐμένα, ἀκολουθουμένη, ἀπὸ τὸν σεβάσμιο κ. Λίττιμερ, τὸν ὑπρέτη τοῦ Στήρφορθ, ὁ ὁποῖος μὲ χαιρέτησε μὲ τὸν μεγαλύτερο σεβασμὸ καὶ στάθηκε πίσω ἀπὸ τὴν μὲς Στήρφορθ.

Ἐκεῖνη, ἀφοῦ ξανακάθησε, ὕψωσε πρὸς ἐμένα τὰ βλέμματά τῆς μὲ ὕψος θριαμβευτικὸ καὶ διάστροφο, ἀξίον κάποιας σκληρῆς βασιλισσας τῶν παραμυθιῶν. Ἐπειτα εἶπε στὸν Λίττιμερ ἐπιτακτικὰ, χωρὶς νὰ τὸν κυττάξῃ:

— Τώρα διηγῆσου στὸν κ. Κόπερφιλντ τί ξέρεις γι' αὐτὴ τὴ φυγή.

— Ὁ κ. Στήρφορθ κι' ἐγὼ, μὲς... ἄρχισε νὰ λήῃ ὁ Λίττιμερ.

— Μὴν ἀπευθύνεσαι σὲ μένα! τὸν διέκοψε ἡ μὲς Ντήρτλ κατσοφιάζοντας.

— Ὁ κ. Στήρφορθ κι' ἐγὼ, κύριε... πῆγε νὰ πῆ πάλι ὁ ὑπρέτης.

— Οὔτε καὶ σὲ μένα, σὲ παρακαλῶ, τὸν διέκοψα.

Ὁ Λίττιμερ, χωρὶς ν' ἀπογοητευθῆ καθόλου, μᾶς ἔδειξε μὲ μιὰ μικρὴ ὑπόκλισι πὼς ὅ,τι δὲν ἄρεσε σὲ μᾶς, δὲν ἄρεσε καὶ σ' αὐτὸν, καὶ ξανάρχισε:

— Ὁ κ. Στήρφορθ κι' ἐγὼ ζήσαμε στὸ ἐξωτερικὸ μαζὺ μὲ τὴν νέα γυναίκα ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἐκείνη ἐγκατέλειψε

τό Γιάρμουθ, ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ κυρίου μου. Πήγαμε σὲ πολλά μέρη καὶ σὲ πολλές χώρες: στὴ Γαλλία, στὴν Ἑλβετία, στὴν Ἰταλία, παντοῦ ἀπὸ λίγο...

Ὁ Λίττινερ κύτταζε τὴ ράχι τοῦ πάγκου καθὼς ἔκανε τὴν διήγησί του καὶ τὴ χτυποῦσε ἀπαλά μὲ τὰ δάχτυλά του σὰν νὰ εἶχε μπροστά του ἕνα πιάνο.

— Ὁ κ. Στῆρφορθ, συνέχισε ὁ Λίττινερ, εἶχε ἀφοσιωθῆ μ' ἕνα τρόπο ἐξαιρετικὸ σ' αὐτὴ τὴ νέα γυναῖκα. Ποτέ, ἀπὸ τότε ποὺ εἶμαι στὴν ὑπηρεσία του, δὲν τὸν εἶδα νὰ εἶνε ἐρωτευμένος τόσο καιρό. Ἡ νέα γυναῖκα ἦταν πολὺ ἔξυπνη. Μάθαινε εὐκόλα τις γλώσσες τῶν χωρῶν ἀπ' τις ὁποῖες περνούσαμε. Καὶ γνωρίζοντάς την, δὲν θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ φαντασθῆ ὅτι ἦταν ἄλλοτε μιὰ μικρὴ χωρική. Πρόσεξα ὅτι, παντοῦ ὅπου πήγαινε, τὴν θαύμαζαν ὅλοι...

Ἡ μὲς Ντῆρτλ ἔφερε τὸ χέρι τῆς στὸ πλευρὸ τῆς. Εἶδα τὸν Λίττινερ νὰ τῆς ρίχνῃ ἕνα λοξὸ βλέμμα καὶ νὰ χαμογελάῃ φευγαλέα.

— ...Ναὶ, τὴν θαύμαζαν ὅλοι, ἐξακολούθησε. Συντελοῦσαν τάχα σ' αὐτὸ ἢ τουαλέττες τῆς, τὸ ἀνύσιμά τῆς στὸν ἥλιο καὶ στὸν καθαρὸ ἀέρα, ἢ ἢ φροντίδες τῶν ὁποίων ἦταν τὸ ἀντικείμενο; Δὲν ξέρω... Τὸ βέβαιο πάντως εἶνε ὅτι παντοῦ τραβοῦσε τὴν προσοχὴ τοῦ κόσμου.

Μιά σύντομη σιωπὴ ἐπακολούθησε πάλι. Ἡ μὲς Ντῆρτλ ἄφησε τὸ βλέμμα τῆς νὰ πλανιέται στὴ μακρινὴ πολιτεία καὶ δάγκωνε τὸ κάτω χεῖλος τῆς γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὸ τρεμούλιασμά του.

— Ἡ νέα γυναῖκα, ἐξακολούθησε ὁ Λίττινερ, ἔζησε ἔτσι ἀρκετὸ διάστημα, ἀφήνοντας νὰ τὴν κυριεύῃ κάθε τόσο ἕνα εἶδος συντριβῆς... Μὰ μὲ τὸν καιρὸ ἢ θλίψι τῆς μεγάλωσε κι' ἔγινε συνεχῆς. Αὐτὸ ὅμως ἄρχισε νὰ κουράζῃ τὸν κύριο καὶ τὰ πράγματα πήραν ὅχι καὶ τόσο καλὸ δρόμο. Ὁ κύριος δὲν μπορούσε πειὰ νὰ σταθῆ στὴ θέσι του. Κι' ὅσο αὐτὸς ἀπουσίαζε, τόσο ἐκεῖνη μελαγχολοῦσε, ἔτσι ποῦ, καθὼς ἤμουν ἀνάμεσα στοὺς δυὸ, θρискόμου σὲ πολὺ δυσάρεστη θέσι. Ὡστόσο, ξανασυμφιλιωνόντουσαν πολλές φορές καὶ, παρ' ὅλ' αὐτὰ, ἢ κατὰστάσις παρατεινόταν περισσότερο ἀπ' ὅσο θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ ὑποθέσῃ.

Τὰ μάτια τῆς μὲς Ντῆρτλ, ἐγκαταλείποντας τὸν ὀρίζοντα, μὲ κύτταζαν μὲ τὴν προηγούμενὴ τους ἐκφρασι. Καὶ ὁ Λίττινερ ἐξακολούθησε:

— Στὸ τέλος, ἔπειτα ἀπὸ πολλές σκηνές, ὁ κύριος ἐγκατέλειψε τὴ θλίβα ὅπου κατοικοῦσαμε κοντὰ στὴν Νεάπολι — ἢ νέα γυναῖκα ἀγαποῦσε πολὺ τὴ θάλασσα — ἀφήνοντάς την νὰ πιστέψῃ ὅτι θὰ ξαναγύριζε τὴν ἄλλη μέρα, ἀφοῦ προηγουμένως μοῦ ἀνάθεσε νὰ τὴν πληροφορήσω ὅτι, γιὰ τὸ καλὸ ὄλων, εἶχε... (ἐδῶ ὁ Λίττινερ ἔβηξε), εἶχε φύγει. Μὰ ὁ κ. Στῆρφορθ, πρέπει νὰ τὸ πῶ, συμπεριφέρθηκε μὲ τὸν πιὸ τίμιον τρόπο, γιὰτὶ πρότεινε στὴ νέα γυναῖκα νὰ τὴν παντρέψῃ μ' ἕνα σεβαστὸ ἄνθρωπο, ποῦ ἦταν πρόθυμος νὰ ξεχάσῃ τὸ παρελθὸν καὶ ποῦ θὰ ἦταν ἕνας πρώτης τάξεως σύζυγος γι' αὐτήν...

Κατάλαβα ὅτι ὁ παλιάνθρωπος μιλοῦσε γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ εἶδα τὴν πεποίθησί μου αὐτὴ νὰ ζωγραφίζεται καὶ στὸ πρόσωπο τῆς μὲς Ντῆρτλ.

— Ναὶ, ἐξακολούθησε ὁ Λίττινερ, ὁ κύριος μοῦ ἀνέθεσε κι' αὐτὴ τὴν παραγγελία. Δὲν ζητοῦσα ἄλλο παρὰ νὰ βοηθῆσω τὸν κύριό μου γιὰ νὰ βγῆ ἀπ' τὴ στενόχωρη θέσι του καὶ νὰ τὸν συμφιλιώσω μὲ τὴ στοργικὴ του μητέρα, στὴν ὁποία τόσες θλίψεις εἶχε προξενήσει... Ἐξετέλεσα λοιπὸν εὐσυνείδητα τις παραγγελίες του. Μόλις ἔμαθε τὴν ἀναχώρησι τοῦ κυρίου, ἢ παραφορὰ τῆς νέας γυναίκας ἦταν κάτι ποῦ ξεπερνοῦσε ὅτι μπορεῖ νὰ φαντασθῆ κανεὶς! Ἦταν τρελλή! Ἐπρεπε νὰ τὴν συγκρατῶ διὰ τῆς βίας γιὰτὶ ἐπειδὴ δὲν μπορούσε νὰ σκοτωθῆ μὲ μαχαίρι ἢ νὰ πινηῖ, ἤθελε νὰ συντρίψῃ τὸ κεφάλι τῆς στὶς μαρμάρινες πλάκες.

Ἡ μὲς Ντῆρτλ, ἀκουμπισμένη στὸν πάγκο μὲ μιὰ λάμψι χαρᾶς στὰ μάτια τῆς, φαινόταν ν' ἀπολαμβάνῃ τὰ λόγια ποῦ πρόφερε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος.

— Μὰ ὅταν ἦρθα στὸ δεύτερο μέρος τῶν ἀνακοινώσεων, πρόσθεσε ὁ Λίττινερ τρίβοντας τὰ χέρια του μὲ ὕφος στενοχωρημένο, ἀντὶ νὰ ἐκτιμῆσῃ τὴν μεγαλοψυχία αὐτῆς τῆς προτάσεως, ὅπως θὰ περιμένε κανεὶς, ἢ νέα γυναῖκα δειχτήκε ὅπως πραγματικὰ ἦταν. Ποτέ μου δὲν ξαναεἶδα τέτοια Μαινάδα. Ἡ στάσις τῆς ἦταν καταπληκτικὴ. Μοῦ φαίνεται πὼς ἂν δὲν εἶχα τὸ νοῦ μου, θὰ προσπαθοῦσε

νὰ μὲ σκοτώσῃ.

— Αὐτὸ θὰ μ' ἔκανε νὰ τὴν ἐκτιμῆσω περισσότερο! φώναξα ἀγανακτισμένος.

Ὁ Λίττινερ ἔσκυψε τὸ κεφάλι του σὰν νάθελε νὰ πῆ: «Ἀλήθεια, κύριε;... Εἶστε πολὺ νέος!» Καὶ συνέχισε τὴ διήγησί του:

— Ἐπρεπε ἐν πρώτοις νὰ κρύψω τὰ ἀντικείμενα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ μπορούσε νὰ τραυματισθῆ ἢ νὰ τραυματισθῇ κανένας ἄλλο, καὶ νὰ τὴν κρατήσω κλεισμένη καλά. Παρ' ὅλα αὐτὰ, δραπέτευσε τὴ νύχτα, παραβιάζοντας ἕνα παράθυρο ποῦ τὸ εἶχα καρφώσει μόνος μου καὶ γλυστρώνοντας ἀπ' τὸ κλῆμα ποῦ σκαρφάλωνε στὸν τοῖχο, καὶ ποτέ πειὰ ἀπὸ τότε, ἐγὼ τοῦλάχιστον, οὔτε τὴν ξαναεἶδα, οὔτε ἄκουσα νὰ μιλάνε γι' αὐτήν.

— Ἴσως νὰ πέθανε, εἶπεν ἢ μὲς Ντῆρτλ μ' ἕνα χαμόγελο σὰν νὰσπρωχνε μὲ τὸ πόδι τῆς τὸ πτώμα τῆς δυστυχισμένης Ἐμιλυ.

— Πιθανὸν νὰ πνίγηκε, μὲς, παρατήρησε ὁ Λίττινερ. Ἴσως πάλι νὰ τὴν περιμάζεψαν οἱ ψαράδες ἢ ἢ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ τῶν ψαράδων. Συνηθισμένη καθὼς ἦταν σὲ χυδαῖες συναναστροφές, συνηθίζε νὰ μιλάῃ μ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν τοὺς συναντοῦσε στὴν ἀκρογιαλιά καὶ νὰ κάθεται κοντὰ στὰ καράβια τους. Τὴν εἶδα νὰ περνήνῃ ἔτσι ἡμέρες ὀλόκληρες, ὅταν ὁ κύριος ἀπουσίαζε. Καὶ ὁ κύριος δυσσαρεστήθηκε πολὺ μιὰ μέρα, ὅταν ἔμαθε πὼς εἶχε πῆ στὰ παιδιὰ ὅτι ἦταν κι' αὐτὴ κόρη ψαράδων κι' ὅτι ἄλλοτε, στὴν πατρίδα τῆς, ἔτρεχε κι' ἐκεῖνη σὰν αὐτὰ στὴν ἀμμουδιά.

Δυστυχισμένη Ἐμιλυ!... Τί εἰκόνα παρουσιάστηκε μπροστά στὰ μάτια μου, δείχνοντάς τη μου καθισμένη σ' αὐτὴν τὴ μακρινὴ ἀκρογιαλιά καὶ περιστοιχισμένη ἀπὸ παιδιὰ, ὅμοια μὲ τὸ ἀθῶο κοριτσόπουλο ποῦ ἦταν ἢ ἴδια ἄλλοτε, ν' ἀκούῃ τις μικρὲς φωνές, ὅμοιες μ' αὐτὲς ποῦ θὰ μπορούσαν νὰ τὴν φωνάζουν: «Μαμά», ἂν εἶχε νίνοι ἢ γυναῖκα ἑνὸς τίμιου ψαρά, ν' ἀκούῃ τὴ δυνατὴ φωνὴ τῆς θάλασσας καὶ τὸ αἰώνιό τῆς: «Ποτέ πειὰ!»

— Ὅταν βεβαιώθηκα ὅτι δὲν θὰ μπορούσα νὰ τὴ βρῶ, μὲς Ντῆρτλ... ξανάρχισε ὁ Λίττινερ.

— Δὲν σοῦ εἶπα νὰ μὴν ἀπευθύνεσαι σὲ μένα; ἔκανε ἐκεῖνη μὲ μιὰ περιφρονητικὴ σκληρότητα. Τελειώνει καὶ φύγε!

— Ὅταν βεβαιώθηκα ὅτι δὲν θὰ μπορούσα νὰ τὴν ξαναβρῶ, ξαναεἶπε ὑποκλιόμενος μὲ ἄπειρο σεβασμὸ, πῆγα καὶ βρήκα τὸν κύριον στὸ μέρος ὅπου μοῦ εἶχε πῆ νὰ τοῦ γράψω καὶ τὸν πληροφόρησα γιὰ ὅτι εἶχε συμβῆ. Ἐκεῖνος μ' ἔβρισε τότε ἄγρια καὶ κατάλαβα ὅτι ἢ ἀξιοπρέπειά μου μοῦ ἐπέβαλλε νὰ τὸν ἀφήσω. Μποροῦσα νὰ ὑποφέρω καὶ εἶχα ὑποφέρει ἤδη πολλὰ ἐκ μέρους τοῦ κ. Στῆρφορθ. Μὰ αὐτὴ τὴν ἡμέρα, ὑπερέβη τὰ ὄρια. Μὲ πλήγωσε θαθεῖα. Ξέροντας τὴ θλιβερὴ διαφωνία ποῦ τὸν εἶχε χωρίσει ἀπ' τὴ μητέρα του καὶ τὴν ἀνησυχία τῆς γιὰ λογαριασμὸ του, φρόντισα νὰ ξαναγυρίσω στὴν Ἀγγλία καὶ νὰ τῆς διηγηθῶ....

— Γιατὶ τὸν εἶχα πληρώσει ἐγὼ γιὰ νὰ τὸ κάνῃ αὐτὸ, διέκοψε ἢ μὲς Ντῆρτλ, ἀπευθυνομένη σὲ μένα.

— Πράγματι, μὲς — ...καὶ νὰ τῆς διηγηθῶ ὅσα ἤξερα. Δὲν πιστεύω, ἐξακολούθησε ὁ Λίττινερ, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ μικρὴ σκέψι, ὅτι μένει τίποτε ἄλλο νὰ πῶ. Εἶμαι τώρα χωρὶς ἐργασία καὶ θὰ ἦν ἐν εὐτυχῆς νὰ βρῶ μιὰ καλὴ θέσι.

Ἡ μὲς Ντῆρτλ μὲ κύτταζε σὰν νὰ μὲ ρωτοῦσε μήπως εἶχα καμμιά ἐρώτησι νὰ τοῦ κάνω ἀκόμα.

— Θὰ ἤθελα νὰ μάθω ἀπ'... αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο (δὲν μποροῦσα οὔτε τὸνομα νὰ προφέρω τοῦ Λίττινερ) ἂν ξέρῃ μήπως μιὰ ἐπιστολὴ ποῦ ἐστάλη στὴν νέα γυναῖκα ἀπὸ τὴν οἰκογένειά τῆς, ἔφτασε στὰ χέρια τῆς.

Ὁ Λίττινερ ὅμως φάνηκε σὰν νὰ μὴν ἤθελε νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ.

— Ἄκουσες τὴν ἐρώτησί μου, τοῦ ξαναεἶπα. Τί ἔχεις νὰ μοῦ πῆς;

— Κύριε, εἶπεν ἐκεῖνος, ἐπιτρεψατέ μου νὰ μὴν ἀπαντήσω στὴν ἐρώτησί σας, γιὰτὶ θὰ πρόδιδα τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ κυρίου μου.

— Ἐχετε τίποτε ἄλλο νὰ τὸν ρωτήσετε; μὲ ξαναρώτησε ἢ μὲς Ντῆρτλ.

Τῆς ἀπάντησα ἀρνητικὰ καὶ ἐπρόσθεσα δείχνοντας τὸν ὑπηρέτη: — Ἄν μάθῃ ὁ λαμπρὸς ἄνθρωπος ποῦ χρησίμευσε γιὰ πατέρα στὴν δυστυχισμένη Ἐμιλυ τὸ ρόλο ποῦ ἔπαιξε αὐτὸ τὸ ὑποκείμενο στὴν ἀπαγωγή τῆς, θὰ τὸν συμβούλευα νὰ μὴ ξαναβγῆ ἔξω.

(Ἐκολουθεῖ)

ΕΞΕΔΟΘΗ

καὶ ἀπεστάλη εἰς τὰ ὑποπρακτορεῖα

“Ἡ ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ”

Τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ πατρὸς

Ζητήσατέ την καὶ ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας.

Διὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις Δρ. 10

Διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις » 12

συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων ταχ. ἀποστολῆς.